

Asia: VN/15881/2025

Luonnos valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen SOVA-lain mukainen ympäristöselostus

Lausunnonantajan lausunto

1. Palaute valtioneuvoston päätösluonnoksesta

Voitte kirjoittaa palautteenne alla olevaan tekstikenttään.

Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo päätösluonnoksen johdonmukaiseksi ja perustelluksi.

2. Palaute ympäristöselostuksesta

2.1. Mitä haluatte lausua ympäristöarvioinnin toteuttamisesta ja arvioinnin tuloksina olevista vaikutuksista (ympäristöselostuksen luvut 1–5 ja 7)?

- Ympäristöselostuksessa on kiitettävästi kuvattu nykytila ja arvioitu vaikutuksia Pohjanlahden rakennettuun ympäristöön sekä aineettomaan ja aineelliseen kulttuuriperintöön, mukaan lukien arkeologinen ja vedenalainen kulttuuriperintö.
- Osana kansallisia vesien- ja merenhoidon suunnitelmia olisi ollut hyödyllistä tarkastella myös Museoviraston tuoretta selvitystä ”Virtavesien kulttuuriperinnön tilannekuva – jääkaudesta nykyhetkeen” (2025).
- Luku 3.6. keskittyy Pohjanlahden kulttuuriperinnön ja -ympäristön tarkasteluun. Kiitettävästi on hyödynnetty Museoviraston laatimaa Suomen merellisen kulttuuriperinnön paikkatietopohjainen tilannekuvausta vuodelta 2019.
- Kulttuuriympäristöjä tarkastelevissa vaikutuksissa on kiitettävästi hyödynnetty Museoviraston inventointia valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä. Vaikutusten tarkastelussa on otettu huomioon myös Merenkurkun saaristo, joka on Suomen ainoa Unescon maailmanperintökohde luonnonperinnön osalta. Lisäksi on tarkasteltu myös alueen aineetonta kulttuuriperintöä mainintana mm. Tornionjoen lippokalastuskulttuuri.
- Selostuksessa on arvioitu myös rakentamisen vaikutuksia merelliseen kulttuuriympäristöön ja maisemaan. Arvioinnissa on selvästi tunnistettu avoimen maiseman väheneminen, mikä kestää koko voimalan elinkaaren ajan ja on nähty merkittävänä hähtana.

2.2. Mitä haluatte lausua ehdotuksista ympäristövaikutusten lieventämiseksi tai vaikutusten seuraamiseksi ja hallitsemiseksi (ympäristöselostuksen luvut 6 ja 8)?

- Ympäristövaikutusten lieventämistä on tarkasteltu lähinnä luonnon säilymisen ja eläinten häiriintymisen kannalta. Ympäristövaikutusten lieventämisessä olisi syytä ottaa vastaavalla tavalla huomioon myös vaikutusten lieventäminen alueen asukkaisiin ja sitä kautta elämään, viihtymiseen ja kulttuuriin Pohjanlahden saaristossa ja merialueilla.
- Merenkurkun saariston osalta tulisi tunnistaa myös maailmanperintökohteen suojavyöhykkeen rajat. Mikäli tuulienergian hyödyntämiseen valittu alue sijaitsee Merenkurkun saariston läheisyydessä, tulee hankkeen valmisteluvaiheessa toteuttaa maailmanperintökohteen vaikutusten arviointi (Heritage Impact Assessment).

3. Muu palaute

Voitte kirjoittaa palautteenne alla olevaan tekstikenttään.

-

Backman Heidi
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Vainonen Hannu
Opetus- ja kulttuuriministeriö